

**Uuringu „Elanike hinnangud tervisele ja arstiabile 2015“
järelused ja haigekassa tegevused**

Tanel Ross

Haigekassa juhatuse esimees

17.02.2016

**Eesti
Haigekassa**

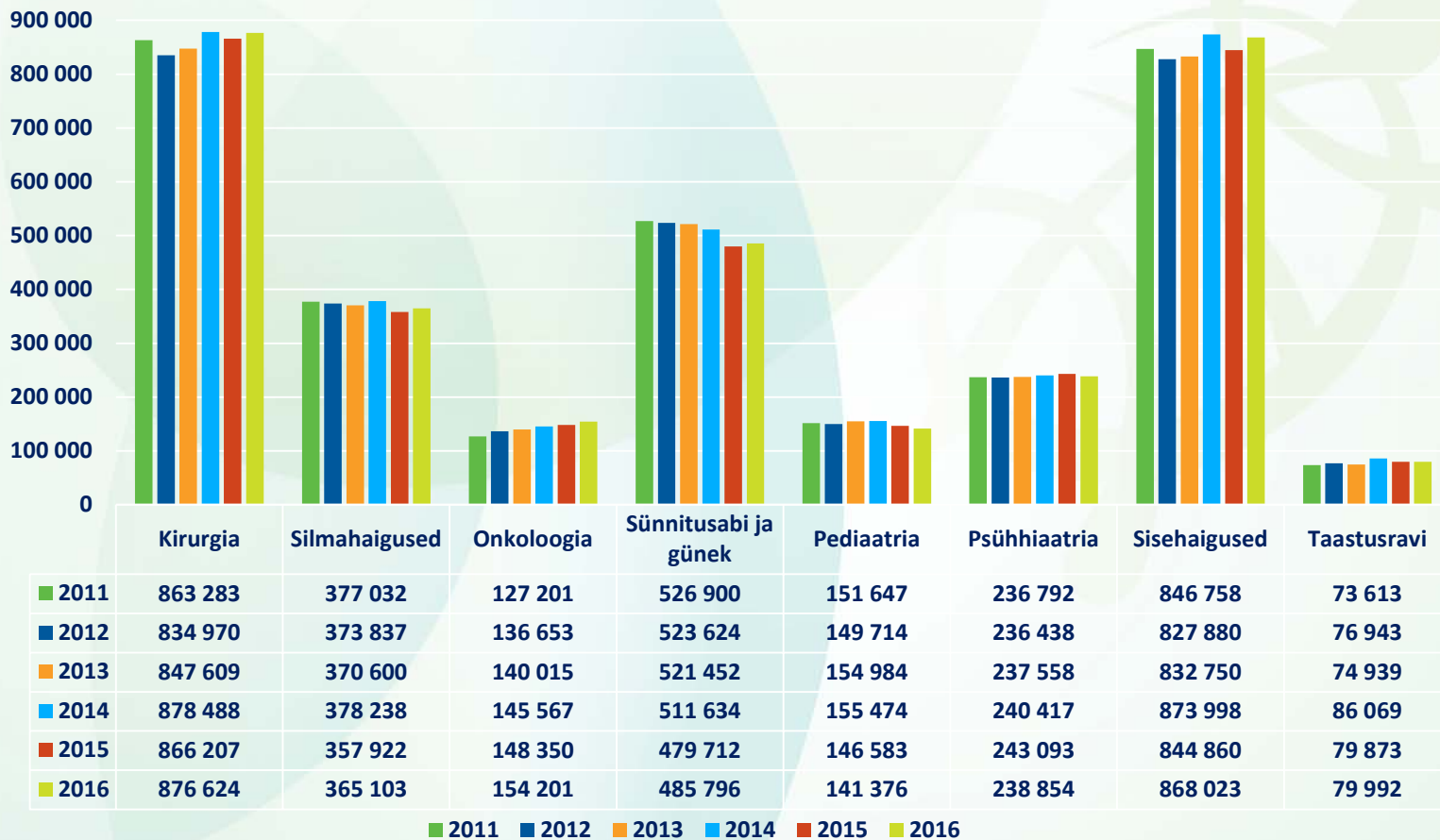
Veelkord peamistest järeldustest

- **Eesti tervishoiusüsteemi on läbi aastate hinnatud heaks:**
 - Ligikaudu **60%** inimestest hindab **tervishoiukorraldust** heaks
 - **73%** inimestest hindab arstiabi **kvaliteeti** heaks
 - Veidi enam kui **90%** inimestest on **saadud arstiabiga** rahul
- **Oma perearsti juurde pääsevad inimesed kiiresti ja on rahul:**
 - viimasel külastusel jäi rahule **92%** viimase 12 kuu jooksul perearsti külastanutest
 - **89%** elanikest pääses perearsti vastuvõtule vähemalt 4–5 tööpäeva jooksul või kiiremini
- **Usaldus perearsti vastu on suur:**
 - **90%** hindab oma perearsti asjatundlikuks
 - **79%** usub, et perearst suudab teda aidata enamikus terviseküsimustes
- **Pisut madalamaid hinnanguid antakse kättesaadavusele – ligi pooled inimestest (42%) hindavad arstiabi kättesaadavust heaks, samas:**
 - **82%** inimestest ütleb, et nad said **perearstile** soovitud aja
 - **60%** inimestest ütleb, et nad said **eriarstile** soovitud aja
 - Haigekassa ravijärjekordade kontrolli põhjal pääseb **eriarsti ambulatoorsele vastuvõtule lubatud ooteajaga 71%** inimestest

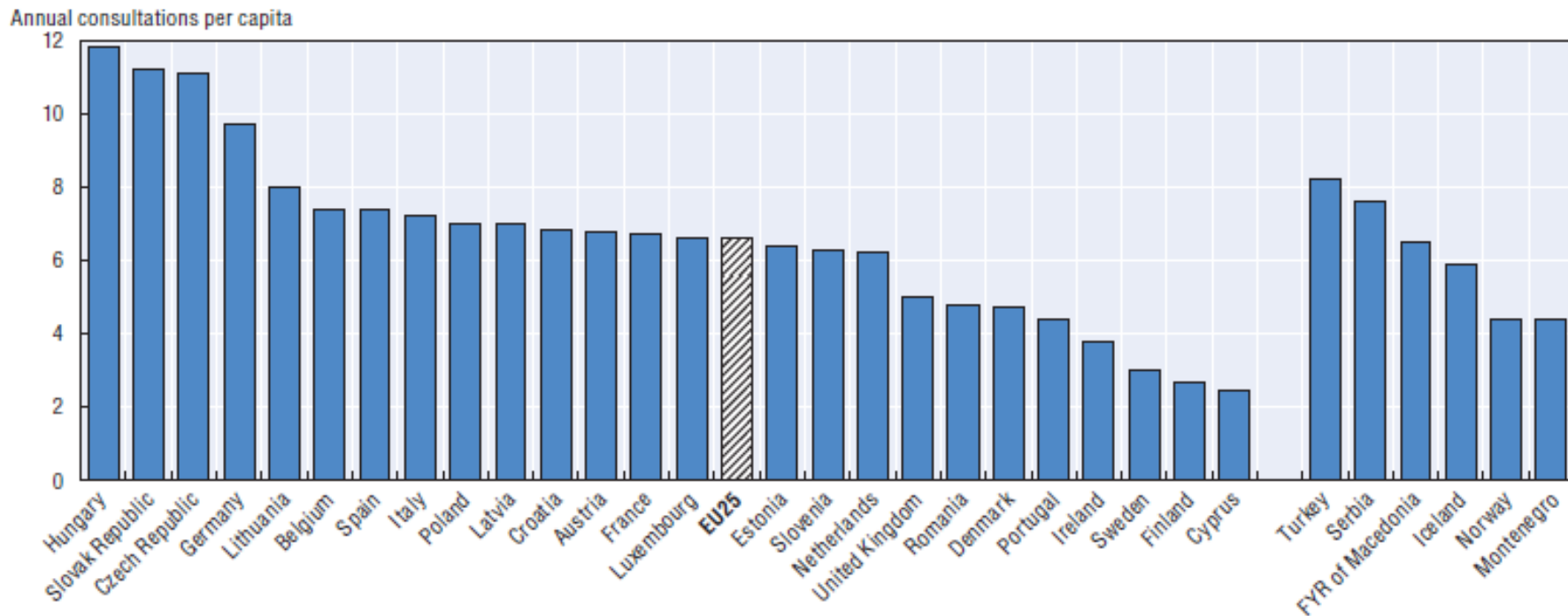
Eriarstiabi teenuste mahud on püsinud stabiilsena, samal ajal kui kindlustatute arv väheneb

Eriarstiabi ravijuhud 2011-2015

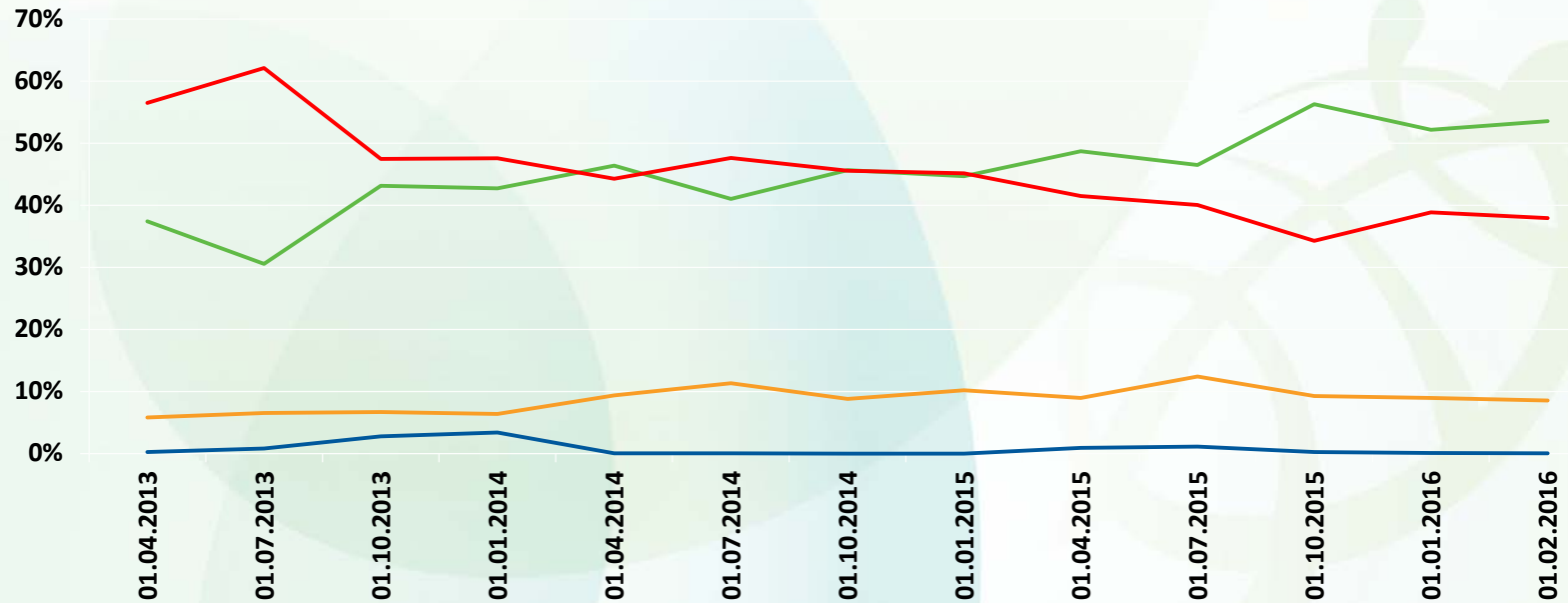
Eesti inimesed külastavad arsti sarnaselt EL keskmisega – ca 7 visiiti aastas

3.2.1. Number of doctor consultations per capita, 2012 (or nearest year)

Source: OECD Health Statistics 2014, <http://dx.doi.org/10.1787/health-data-en>; Eurostat Statistics Database; WHO Europe Health for All Database.

Raviasutuste poolt esitatud ooteaegade põhjused 2013-2015

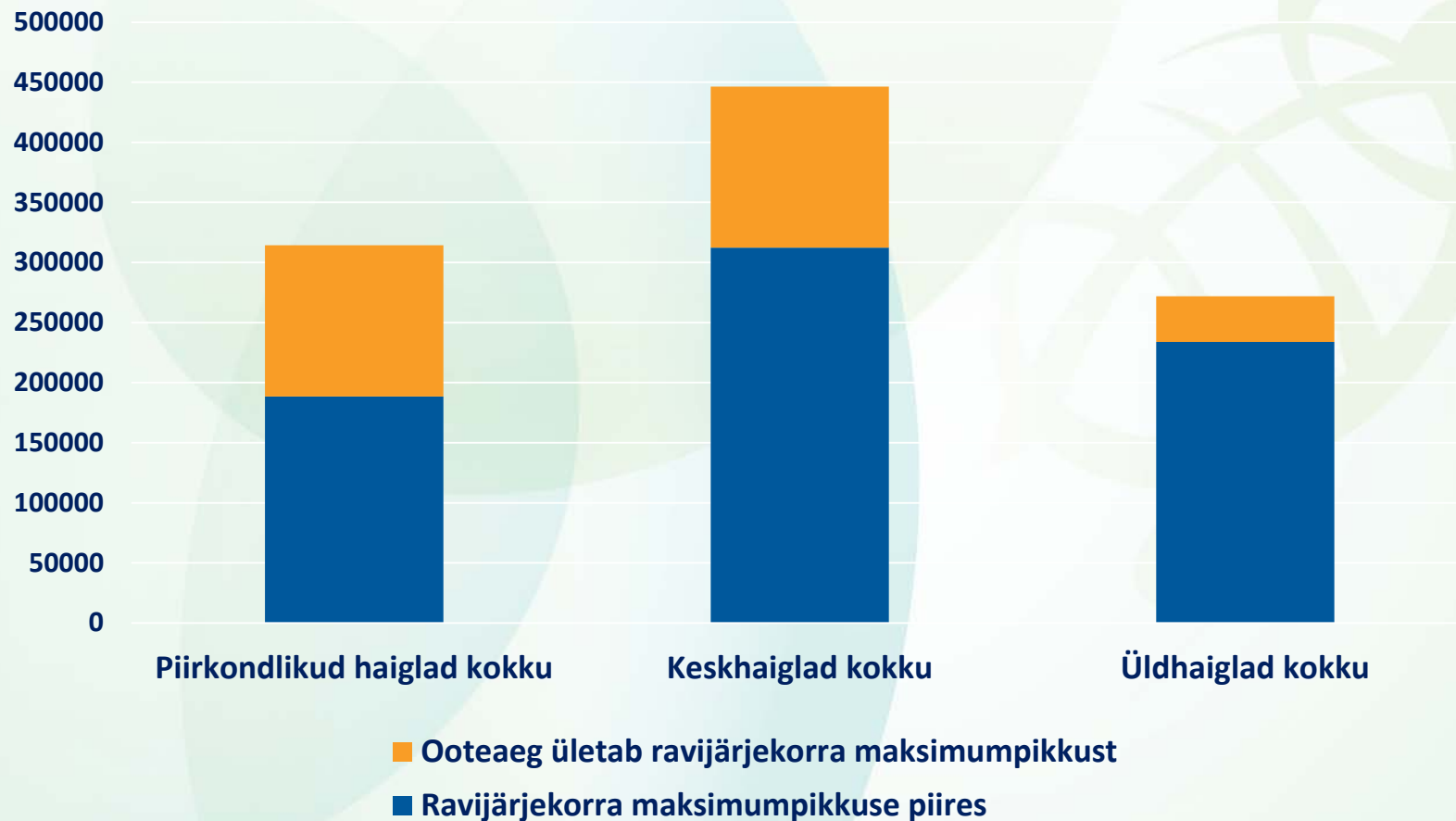
— Ootajad, kes pääsevad eriarsti vastuvõtule ravijärjekorra maksimumpikkuse piires

— Rahalise ressursi vähesusest tingitud ootajaid

— Raviasutuse vähesest võimsusest (personali vähe, ruumi puudus jne.) tingitud ootajaid

— Patsiendi valikul (arsti, aja valik) kauem ootajaid

Haiglavõrgu arengukava haiglates toimunud plaanilised ambulatoorsed eriarsti vastuvõtud 2015a

Haigekassa oluliseks prioriteediks on kvaliteetsete tervishoiuteenuste võrdse kättesaadavuse tagamine

KUID: Küsimus ei ole visiitide arvu suurendamises, vaid põhjalikul analüüsil põhinev ostustrateegia, mis määratleb:

- **Ajalise kättesaadavuse kriteeriumid** – millal ja millised teenused peavad olema tagatud?
- **Geograafilise kättesaadavuse põhimõtted** – millistel erialadel kus teenust osta?
 - eesmärgiks tagada ühtlane ravi kättesaadavus kogu Eestis
 - aluseks teenuse osutamise optimaalsus, jätkusuutlikkus ja kvaliteet
- **Ressursside optimaalse kasutuse põhimõtted**
 - et tagada ravikindlustuse stabiilsus ja jätkusuutlikkus
 - **patsiendi** vaates vajalik tagada, et nõutav omaosalus ei tekita vaesumist ja seeläbi olulist barjääri vajaliku diagnostika ravi kasutamiseks (mis viib ühtlasi ühiskonna suuremate kulutusteni haiguste hilises staadiumis diagnoosimise ja ravi tõttu)

Teenuste kättesaadavuse parandamisel on oluline pöörata tähelepanu perearstiabi arendamisele

Haigekassa tegevused perearstiabi arenguks:

- **Võimalus perearstile lahendada oma patsiendi tervisemure ilma inimest edasi suunamata - e-konsultatsioon**
 - Suunamise nõuded kokku lepitud 12 erialal
 - Võimaldab perearstil eriarstilt küsida nõu patsiendi seisundi osas, saada revisoovitusi
 - Võimaldab eriarstil kutsuda lühema ooteajaga vastuvõtule patsient, kelle mure vajab kiiremat sekkumist
- **Perearstile uuringufondi võimaluste suurendamine (ressurss ja teenused): 39-42% pearahast**
- **Patsientide nõustamise saab oluliselt panustada pereõde**
 - 2 pereõe rahastus alates 2014a
 - Iseseisvate õendusvastuvõtude arendamine
 - Soodusretseptide väljakirjutamise õiguste laiendamine
- **Paljud patsiendid saaksid murele kiirema lahenduse perearsti juures**
 - Saatekirjata erialade analüüs eesmärgiga kaardistada võimalused tarbetute eriarstivisiitide vähendamiseks
- **Esmatasandi tervisekeskuste mudeli arendamine**
 - Tervisekeskuses osutatavate teenuste hulk (ämmaemandus, füsioteraapia)
 - Tegevus- ja teraapiafondi laiendamine
 - Kvaliteedisüsteemi täiendamine tulemusindikaatoritega

Kvaliteetsed eriarstiabi teenused peavad olema tagatud optimaalse ooteajaga

- **Haiglate võrgustumine toob kaasa senisest oluliselt tihedama haiglate koostöö, selge vastutusjaotuse ja aitab tagada kvaliteetsete tervishoiuteenuste ühtlase pakkumise kogu Eestis**
- **Raviasutuste motiveerimine ravi tulemuslikkust enam väärtustama**
 - Tervikliku ostustrateegia rakendamine – eriarstiabis 8 eriala pakkumine tagatud maakonnas kohapeal, raviasutuste vastutuse täpsustamine
 - Pearahapõhise ja juhupõhise ostmise puudujääkide leevendamise võimalused täiendavate rahastusmeetoditega
- **Ravijärjekordade analüüs leidmaks lahendusi plaanilise ravi ooteaegade diferentseerimiseks**
 - Ooteaegade arvestamine lepingute planeerimisel
 - Ravijärjekordade pidamise nõuete ülevaatamine
- **Haigekassa tervishoiuteenuse kättesaadavuse tegevuskava on avaldatud haigekassa kodulehel:**
<https://www.haigekassa.ee/et/haigekassa>

Eesti
Haigekassa

Haigekassa terviklik ostustrateegia peab toetama vajalike teenuste osutamist õigel tervishoiu tasandil

Möödunud kevadel valminud Maailmapanga analüüs näitas et:

- Eesti tervishoiusüsteem on rahvusvahelises võrdluses väga efektiivne – madalad kulud ja head tulemused
- süsteemis on kõik olulised elemendid on olemas ja raamistik paigas

Samas:

- Eesti tervishoiusüsteem on haiglaravikeskne
- Suur osakaal lisandväärtuseta eriarstivisiitidel
- Patsiendikäsitlus ei vasta heale kliinilisele standardile
- Esineb ravi koordineerimise puudujääke enne ja pärast haiglaravi

Eesti
Haigekassa

Maailmapanga analüüsi II etapp keskendub praktiliste lahenduste pakkumisele Eesti tervishoiusüsteemi arenguks

Koostöös Maailmapangaga valmivad 2017a põhjaliku andmeanalüüsi tulemusena ja parimat rahvusvahelist praktikat kasutades mudelid

- Ooteaegade diferentseerimiseks tulenevalt terviseseisundist ja ravijärjekordade tõhusamaks reguleerimiseks
- Praktiliseks patsiendikäsitluseks esmatasandil ja arstiabi eri tasandite integratsiooni suurendamiseks
- Soovitused rahastusmudelite edasiarenduseks

AITÄH!

**Eesti
Haigekassa**